

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	บทบาทของพระภิกษุ สงฆ์ในการขัดเกลาทางสังคมแก่เยาวชน : ศึกษากรณีค่ายคุณธรรมวัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นายประสาธ สุขเกษม		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุสิต ดวงสา	กรรมการ	
	อาจารย์วิสุทธ์ วานิช	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่พระสงฆ์ใช้กับเยาวชนในการอบรมค่ายคุณธรรม ตลอดจนภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษาของเยาวชนที่เข้ารับการอบรม และความคาดหวังของเยาวชน ผู้ปกครอง ที่เข้ารับการอบรมดังกล่าว ในการศึกษาวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมของค่ายคุณธรรม แหล่งข้อมูลประกอบด้วย พระสงฆ์ที่มีบทบาทในฐานะคณะทำงานของค่าย เยาวชนที่ผ่านการอบรมจากค่ายคุณธรรม ครูอาจารย์ในสถานศึกษาที่เข้ารับการอบรม และผู้ปกครองของเยาวชนที่เข้ารับการอบรม ณ ค่ายคุณธรรมวัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยสรุปว่า ภูมิหลังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษาของเยาวชน อันได้แก่ภูมิฐานะที่เยาวชนพักอาศัยอยู่ หรือสถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่เยาวชนศึกษา มีผลต่อความคาดหวังและปฏิกิริยาต่อการเข้าค่ายของเยาวชน โดยเยาวชนที่มาจากภูมิฐานะหรือสถานศึกษาที่อยู่นอกเขตเมืองมีแนวคิดและทัศนคติที่ดีต่อการเข้าค่าย ทั้งนี้เป็นเพราะเยาวชนเหล่านั้นมีโอกาสสัมผัสกับบทบาทของพระสงฆ์และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อวัดเช่นเดียวกับเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่ได้รับการศึกษา และกล่อมเกลาให้เป็นผู้ที่มีความเชื่อ ความศรัทธาในพุทธศาสนาและบทบาทของพระสงฆ์ ซึ่งแม้ว่าจะอยู่ในเขตเมืองแต่เยาวชน

กลุ่มนี้ก็จะมิโลกทัศน์ที่ดีต่อการเข้าค่าย ในขณะที่เยาวชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเมืองและมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับพุทธศาสนาหรือพระสงฆ์น้อยก็จะมีมุมมองต่อการเข้าค่ายอีกลักษณะหนึ่ง โดยเอนเอียงเป็นแนวคิดเชิงลบ นอกจากนั้นสถานภาพทางเพศก็มีผลต่อความคาดหวังด้วยกล่าวคือ เพศชายมีความสนใจน้อยกว่าเพศหญิง และเมื่อผ่านการอบรมแล้วภูมิลำเนาหลังทางสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาของเยาวชนไม่ว่าชายหรือหญิง หรือมาจากสิ่งแวดล้อม จากสถานศึกษาระดับใด ไม่ได้มีผลให้เกิดความต่างหรือเป็นอุปสรรคต่อผลการเรียนรู้ เยาวชนที่ผ่านการอบรมต่างก็มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด พฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากขึ้น

สำหรับกระบวนการที่พระสงฆ์ใช้ในการขัดเกลาคุณธรรมให้แก่เยาวชนนั้น เป็นไปทั้งในลักษณะทางตรงคือ การบอกกล่าวหรือการเทศนา หรือกระบวนการอบรมโดยผ่านเทคนิคการเรียนรู้แบบต่าง ๆ และการขัดเกลาทางอ้อมโดยใช้ระเบียบวินัยที่เข้มงวดของค่ายกำหนด ซึ่งกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ข้อห้ามโดยมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ในส่วนของหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมนั้นเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น โดยพิจารณาตามความต้องการและความเหมาะสมของผู้เรียน ตลอดจนสภาพความเป็นไปในสังคม สาระของหลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนากาย อารมณ์และสติปัญญาของผู้เข้ารับการอบรมให้อยู่ในภาวะสมดุล เพื่อให้เกิดปัญญาในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม มีคุณธรรมตามเป้าหมายหรืออุดมการณ์ของการอบรมซึ่งเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการและศักยภาพที่จะเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองหากได้รับโอกาส และกระบวนการในการเรียนรู้ที่ดีย่อมจะสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ และการเรียนรู้ที่ดีควรอยู่ภายใต้บรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางคุณธรรมนั้น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและกฎระเบียบที่สอดคล้องกัน ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจะสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ดี และอุดมการณ์ในการทำงานของค่ายคือความพยายามในการนำเสนอภาพพจน์ของพระสงฆ์ที่ทำงานเพื่อสังคม ซึ่งเป็นความพยายามในการรื้อฟื้นบทบาทการเป็นผู้นำทางศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคมของพระสงฆ์ให้ดำรงอยู่และได้รับการยอมรับจากสาธารณชน

Thesis Title	The Role of Buddhist Monks in Youth Socialization : A Case Study of Moral Camp at Wat Umong, Chiang Mai Province		
Author	Mr.Prasat Sukkasem		
M.Ed.	Nonformal Education		
Examining Committee	Assoc.Prof.Dr.Chukiat	Leesuwan	Chairman
	Asst.Prof.Dr.Dusit	Daungsa	Member
	Lect.Visut	Varich	Member

Abstract

This thesis was set out to examine socialization processes utilized by Buddhist monks in training youth at the morality camp run by Wat Umong or Umong Temple in Chiang Mai Province. In addition, it also probed social, economic and educational background of youth undergoing the training as well as their and their parents' expectations. The study employed the qualitative research methodology in collecting needed data, i.e., interviewing, observing and participating in training activities. Data sources comprised directly involved monks, youth who had undergone the training, teachers of schools sending youth to train and parents of trainees.

The study found that social, economic and educational background, e.g., youngsters' domicile or their schools' location, did have an impact upon their expectations and reactions prior to the training. Those youngsters with nonurban domicile and schools' location exhibited positive thoughts and attitudes as regards camp attendance. This was so because they had had opportunities meeting and interacting with monks as well as establishing good ties with temples. The similar finding was found as regards those youngsters whose families had educated and socialized them to have faith in Buddhism and appreciate the role of Buddhist monks. Although

they lived in urban areas, this particular group of youth still exhibited positive attitudes towards camp attendance. On the other hand, those youngsters with urban base and less exposure to or fewer interactions with Buddhism or Buddhist monks tended to exhibit rather negative thoughts and attitudes.

Moreover, male students were found to be less interested in the training than their female counterparts. Post-training situation, however, were surprisingly interesting. It was found that regardless of the above background, sexes, levels of education or types of environment, trained youngsters emerged with noticeably altered perspectives and behaviors in a more desirable direction. Their learning (from the training) was in no way hindered by such factors.

As regards the training processes adopted by the monks in the morality training it was found that they were of both direct and indirect nature. The former took the forms of lecturing, instructing or sermonizing as well as various learning techniques. The latter, on the other hand, relied on the camp's own strict rules and regulations stipulating operational guidelines and steps to be strictly followed and prohibitions with tight supervision and control. However, the training curriculum was quite flexible taking into consideration trainees' needs and conditions as well as social circumstances. Curriculum contents were designed to simultaneously and symmetrically develop the trainees physically, intellectually and emotionally in order for them to derive learning-oriented wisdom and, subsequently, morally proper behaviors ultimately expected by the training. Underlying the training philosophy and ideology were the beliefs that every human being wanted and had potentiality to learn to develop him/herself if accorded opportunities; favorable learning processes were capable of changing behavior; productive and meaningful learning was possible under atmosphere and circumstances conducive to learning; morality learning, in particular, was possible when natural circumstances and contrived rules and regulations went hand in hand both in theory and practice.

One the other hand, the underlying ideology of the camp revolved around efforts to project the image of Buddhist monks as a socially responsible one with the hope of reviving and revitalizing the socially, ethically and morally leading role of Buddhist monks and, ultimately, regaining the public respect and recognition.